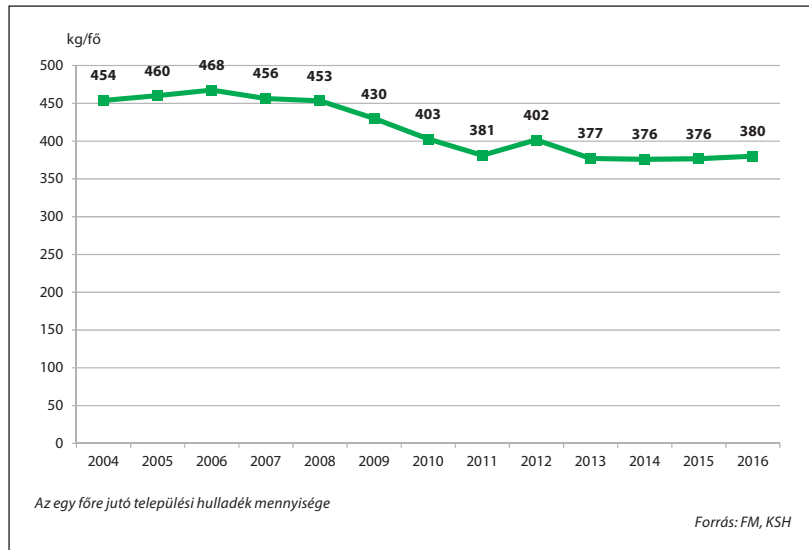

F.5.4. Az egy főre jutó települési hulladék mennyisége

Egyre több olyan kezdeményezés lát napvilágot hazánkban is, amely kívánatos és elérhető célként mutatja be a „nulla hulladék”-életmódot (ilyen például a Humusz Szövetség *Nulla Hulladék* kezdeményezése). Kormányzati szinten a szemléletformálás mellett fontos lenne, hogy támogatást és előnyt élvezzenek azok a kezdeményezések, amelyek a jellemző, de könnyen megszüntethető hulladékfajtákat (például csomagolás) minimalizálják és/vagy teljesen ki is küszöbölik. Ezenkívül a kormányzati szint felelőssége lenne a zöld közbeszerzés teljes körű megvalósítása. Fontos még kiemelni az újrahasznosítás és az újrahasználat kérdését is. Az EU körkörös gazdasági modellje értelmében a hulladékra értékes másodnyersanyagként kell tekinteni. Ám ennek érdekében már a tervezés és az alapanyagok kiválasztása során hangsúlyt kell fektetni a termék egész életútját figyelembe vevő szemléletre. A politika szabályozó szerepe itt is jelentős, mert a lakosság 99%-a nem mond le a túlcsomagolt termékekről oktatás hatására sem.

A háztartási hulladék csökkentése legtöbb esetben a szokásaink megváltoztatásán múlik. Ezért is fontos indikátor az egy főre jutó települési hulladék mennyisége, mert jelentős mértékben a fogyasztókon múlik. Ugyanakkor a termékek csomagolásai kényszerhelyzetet teremtenek: a fogyasztó megveszi a terméket, és így hulladékot termel, vagy lemond róla a csomagolás miatt.

A hulladék mennyisége a fogyasztás nagyságával is szoros összefüggést mutat, így a 2008-tól tapasztalható csökkenés inkább a válság következményének tekinthető, semmint

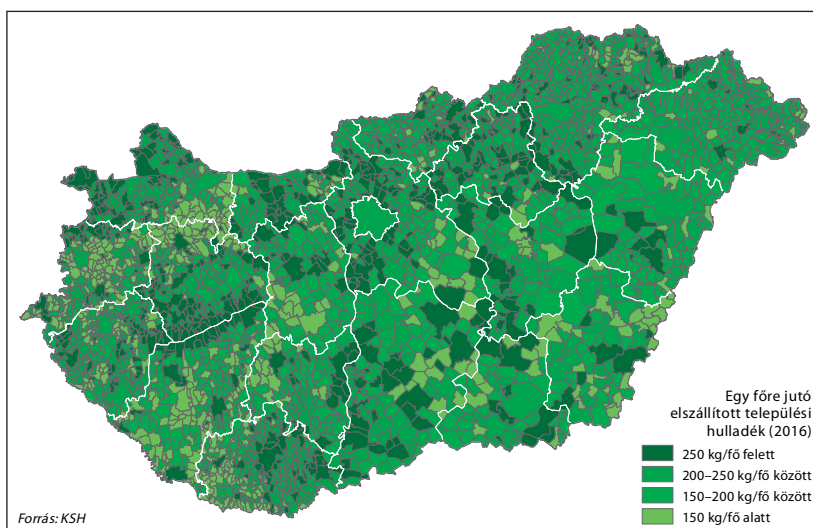
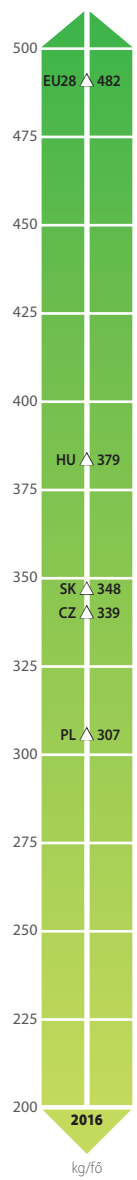

a tudatosság ilyen mértékű javulásának. Ezt igazolja az is, hogy sajnos a stagnálást követően 2016-ban ismét enyhe növekedés volt tapasztalható.

A térképen látható, hogy az egy főre jutó elszállított hulladék mennyisége a nagyobb városainkban és az üdülőövezetekben a legmagasabb. Ez részben annak is betudható, hogy a megtermelt hulladékot lakosságszámra fajlagosítjuk, így az ott nyaralók által termelt hulladék (ami nyilván valóban megjelenő környezeti teher) a kevesebb állandó lakos miatt nagyobb értéket ad.

Nem szabad ugyanakkor figyelmen kívül hagynunk a szelektív hulladékgyűjtési rendszer fejlesztését, amely két éve indult útjára a fővárosban egy KEOP-projekt eredményeképpen. Bár az EU-átlagtól (482 kg) hazánk kevéssel elmarad (379 kg) az egy főre jutó települési szilárd hulladék mennyiségét tekintve, az utóbbi évek stagnálása után bekövetkezett romlás (nagyobb hulladékarány) nem tekinthető biztató előjelnek.

A rendszerszintű korlátok feltérképezése lenne a legfőbb feladat. Meg kell vizsgálni, hogy az előállítás, fogyasztás, szabályozás hármásában milyen fejlesztési lehetőségek vannak, illetve ezek hogyan hatnak egymásra. A hulladékkezelési módszerek, technológiák dinamikus fejlődésével a jogszabályok nehezen tudnak lépést tartani. Kijelenthetjük, hogy csak az a jó hulladék, ami nem jön létre. Végző soron a hulladék fogalmát a másodnyersanyag fogalmával kellene helyettesíteni.

A stagnálást követő romló érték arra figyelmeztet, hogy a jelenlegi beavatkozások nem elegendőek a probléma megoldásához.

Forrás: Eurostat